



รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การศึกษาและวิเคราะห์สมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ : ระดับประถมศึกษา
A Study and Analysis of the Learner Competency in 21th Century :
Primary School Level

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กอบสุข คงมนัส

งานวิจัยนี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
(องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) การศึกษาและวิเคราะห์สมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑:
ระดับประถมศึกษา
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
ระยะเวลาทำการวิจัย ๘ เดือน ตั้งแต่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ถึง ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓
ชื่อ-สกุลหัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ
ชื่อ-สกุลนักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบสุข คงมนัส
หน่วยงานต้นสังกัด ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ระดับประถมศึกษาของประเทศออสเตรเลีย ประเทศแคนาดา ประเทศสิงคโปร์และประเทศไทย ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยเอกสาร (documentary research) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและหลักสูตรระดับประถมศึกษาฉบับปัจจุบันของประเทศออสเตรเลีย ประเทศแคนาดา ประเทศสิงคโปร์และประเทศไทย ผู้วิจัยวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ จากสมรรถนะหลักและสมรรถนะรายวิชา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยและตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของผลการวิเคราะห์ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน

ผลการวิจัย พบว่า ๑) สมรรถนะหลักของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ระดับประถมศึกษา ได้แก่ ๑.๑) ประเทศออสเตรเลีย มี ๗ สมรรถนะ ๑.๒) ประเทศแคนาดา (รัฐบริติชโคลัมเบีย) มี ๓ สมรรถนะ ๑.๓) ประเทศสิงคโปร์ มีสมรรถนะด้านสังคมและอารมณ์ ๕ สมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ จำนวน ๓ กลุ่ม ๑.๔) ประเทศไทย มี ๕ สมรรถนะ ๒) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักทั้ง 4 ประเทศ พบว่า มีสมรรถนะที่เหมือนกัน ๓ สมรรถนะ ได้แก่ (๑) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (๒) สมรรถนะด้านการคิด และ (๓) สมรรถนะด้านการสื่อสารและร่วมมือ สำหรับสมรรถนะของผู้เรียนที่แตกต่างและไม่มีในประเทศไทย คือ สมรรถนะด้านความเข้าใจเชิงจริยธรรม และสมรรถนะส่วนบุคคลและสังคม ๓) ผลการศึกษา วิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้เรียนในรายวิชา พบว่า สมรรถนะของผู้เรียนในรายวิชาของประเทศออสเตรเลีย และแคนาดาจะมีความคล้ายคลึงกัน ส่วนของสิงคโปร์จะนำเสนอเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา ในขณะที่ประเทศไทยกำหนดเป็นมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยมาตรฐานการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นที่ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะของผู้เรียน

Research Title : A study and Analysis of the learner competency in 21th century :
primary school level

Researcher: Assistant Processor Aumporn Lincharoen, Ph.D.

Assistant Processor Kobsuk Kongmanus, Ph.D.

Faculty : Faculty of Education University: Naresuan University

Abstract

The objectives of this research were to study, analyze and compare learning competencies in 21st century of primary school learners in Australia, Canada, Singapore and Thailand. The research was conducted by using documentary research methods, through studying information from the current curriculum of Australia, Canada, Singapore and Thailand. The researcher analyzed and compared the competencies of the learners in the 21st century from the core and course competencies. The data were analyzed by content analysis and inductively concluded, then checked for the validity and appropriacy by 5 experts.

The results showed that 1) core competencies of the primary school learners in the 21st century included 1.1) seven competencies in Australia, 1.2) three competencies in Canada (British Columbia), 1.3) five social and emotional competencies and three necessary skills for life in the 21st century in Singapore, and 1.4) five competencies in Thailand; 2) The results of the comparison of the core competencies of all four countries revealed that they had three similar competencies: (1) information technology competency (2) thinking competency and (3) communication and collaboration competency. The learning competencies that were different and not available in Thailand as compared to the others were the ethical comprehension competency and personal and social competency; 3) The results of the analysis and comparison of the course competencies showed that the learner's course competencies were similar among the four countries. The primary school curriculum that revealed the most obvious competencies of learners was Canadian curriculum, followed by Australian curriculum and Singaporean curriculum, respectively. The competencies of learners in Australia and Canada courses are similar. The competencies of learners in Singapore will be presented as a course learning outcome. While Thailand defines it as learning standards and indicators .

Most of learning standards focus on the knowledge and understanding of the subject content and skills of the Learner.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาและวิเคราะห์สมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑: ระดับประถมศึกษา เกิดขึ้นได้จากการสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักทดสอบทางการศึกษา (สทศ.) ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักทดสอบฯ และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่พิจารณา มอบทุนในการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้รับโอกาสที่มีคุณค่าทางวิชาการ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ ศ.ดร. รัตนะ บัวสนธ์ รศ.ดร. วารินทร์ แก้วอุไร รศ.ดร. ภาณุวัฒน์ ภักดีวงษ์ รศ.ดร. ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน และ ผศ.ดร. วิเชียร ชำรงโสทธิสกุล ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้เรียน ตลอดจนให้คำแนะนำในการสืบค้นข้อมูล และการปรับปรุงแก้ไขจนรายงานวิจัยนี้สำเร็จลงได้

ในท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักทดสอบทางการศึกษา ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนงานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์

เอี่ยมพร หลินเจริญ
กอบสุข คงมันัส

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
Abstract.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	๒
ขอบเขตของการวิจัย.....	๒
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๓
บทที่ ๒ การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑	๕
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ.....	๑๐
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑.....	๑๕
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	๒๔
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย.....	๒๕
แหล่งข้อมูล	๒๕
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๒๖
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๒๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ ผลการวิจัย.....	๒๙
ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑.....	๒๙
๑. สมรรถนะของผู้เรียนของประเทศออสเตรเลีย.....	๒๙
๒. สมรรถนะของผู้เรียนของประเทศแคนาดา.....	๕๓
๓. สมรรถนะของผู้เรียนของประเทศสิงคโปร์.....	๗๘
๔. สมรรถนะของผู้เรียนของประเทศไทย.....	๑๐๕
ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ ๒๑	๑๒๔
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	๑๔๖
สรุปผลการวิจัย.....	๑๔๖
อภิปรายผลการวิจัย.....	๑๕๖
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	๑๖๐
บรรณานุกรม.....	๑๖๑
ภาคผนวก.....	๑๖๔
ภาคผนวก ก.....	๑๖๕
ประวัติผู้วิจัย.....	๒๑๑

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
๑ การจัดกลุ่มของสมรรถนะ และสมรรถนะของประเทศต่างๆ	๑๓
๒ ข้อเสนอสมรรถนะหลักของผู้เรียนจีน.....	๒๒
๓ ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ในหลักสูตรของประเทศสิงคโปร์	๘๔
๔ ความเชื่อมโยงระหว่างวิชาวิทยาศาสตร์กับบริบทของผู้เรียน.....	๙๑
๕ ผลการเรียนรู้ในความรู้ ทักษะ และค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาปีที่ ๖.....	๙๓
๖ ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 กับผลการเรียนรู้วิชาศิลปะ และดนตรีศึกษา.....	๙๖
๗ ความเชื่อมโยงระหว่างผลการเรียนรู้ วิชาพลศึกษา กับ ค่านิยมหลัก สมรรถนะ ทักษะและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ระดับชาติ	๙๙
๘ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คำอธิบาย และ ตัวชี้วัด ในหลักสูตรแกนกลาง ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๑๐๖
๙ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะหลักและสมรรถนะย่อยของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ประเทศออสเตรเลีย แคนาดา สิงคโปร์และไทย.....	๑๒๕
๑๐ วิชาที่กำหนดในหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศออสเตรเลีย แคนาดา สิงคโปร์ และไทย	๑๓๒
๑๑ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของประเทศออสเตรเลีย แคนาดา สิงคโปร์ และไทย....	๑๓๓
๑๒ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของประเทศ ออสเตรเลีย แคนาดา สิงคโปร์ และไทย.....	๑๓๕
๑๓ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของประเทศออสเตรเลีย แคนาดา สิงคโปร์ และไทย....	๑๓๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
๑๔ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของประเทศออสเตรเลีย แคนาดา สิงคโปร์ และไทย.....	๑๓๗
๑๕ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรวิชาเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของประเทศออสเตรเลีย แคนาดา สิงคโปร์ และไทย	๑๓๘
๑๖ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรวิชาสุขศึกษา และพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของประเทศออสเตรเลีย แคนาดา สิงคโปร์และไทย.....	๑๔๑
๑๗ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรศิลปศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของประเทศออสเตรเลีย แคนาดา สิงคโปร์ และไทย....	๑๔๒
๑๘ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรวิชา การศึกษาอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของประเทศออสเตรเลีย แคนาดา สิงคโปร์ และไทย.....	๑๔๓

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
๑ สมรรถนะหลัก ๑๐ สมรรถนะ ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	๑๗
๒ ข้อเสนอสมรรถนะหลักของผู้เรียนจีน	๒๔
๒ กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	๒๔
๓ ความสามารถทั่วไปของหลักสูตรประเทศออสเตรเลีย.....	๓๐
๔ กรอบสมรรถนะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ และผลลัพธ์ของผู้เรียนประเทศสิงคโปร์.....	๗๙
๕ กรอบความคิดของหลักสูตรคณิตศาสตร์ ของประเทศสิงคโปร์.....	๙๐